

LIETUVOS RESPUBLIKOS
TRANSPORTO VEIKLOS PAGRINDŲ ĮSTATYMO NR. I-1863 2, 11, 19¹, 20 STRAIPSNIŲ
IR 1 BEI 3 PRIEDŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – ĮSTATYMO
PROJEKTAS)
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto įstatymo projekto tikslai ir uždaviniai

1.1. Įstatymo projekto parengimo priežastys:

1) *būtinybė įgyvendinti Europos Sąjungos Teisingumo Teismo prejudicinį sprendimą.*

2022 m. birželio 21 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (toliau – ESTT) byloje C-817/191 priėmė prejudicinį sprendimą (toliau – ESTT Sprendimas) dėl 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/681 dėl keleivio duomenų įrašo (PNR) duomenų naudojimo teroristinių nusikaltimų ir sunkių nusikaltimų prevencijos, nustatymo, tyrimo ir patraukimo už juos baudžiamojon atsakomybėn tikslais (toliau – PNR direktyva), kuriame pasisakė dėl keleivio duomenų įrašo (toliau – PNR duomenys) tvarkymo šiais aspektais:

1) **dėl PNR duomenų saugojimo termino;** pagal ESTT Sprendimo rezoliucinės dalies 5 punktą: „Direktyvos 2016/681 12 straipsnio 1 dalis, siejama su Pagrindinių teisių chartijos 7 ir 8 straipsniais ir 52 straipsnio 1 dalimi, turi būti aiškinama taip, kad pagal ją *draudžiami nacionalinės teisės aktai*, kuriuose numatyta bendra **penkerių metų** PNR duomenų saugojimo trukmė, vienodai taikoma visiems oro transporto keleiviams, *įskaitant tuos, dėl kurių nei šios direktyvos 6 straipsnio 2 dalies a punkte numatytas išankstinis vertinimas, nei galimi patikrinimai, atlikti per 12 straipsnio 2 dalyje nurodytą šešių mėnesių laikotarpį, nei kokia nors kita aplinkybė neatskleidė objektyvių duomenų, leidžiančių nustatyti teroristinių nusikaltimų ar sunkių nusikaltimų, objektyviai (bent netiesiogiai) susijusių su šių keleivių kelione oro transportu, pavojų“;*

2) **dėl PNR duomenų, gautų iš visų Europos Sąjungos vidaus skrydžių, tvarkymo sąlygų;** pagal ESTT Sprendimo rezoliucinės dalies 7 punktą „<...> *draudžiami nacionalinės teisės aktai*, kuriuose numatyta, kad, nesant tikros, esamos ar numatomos terorizmo grėsmės, kuri kyla atitinkamai valstybei narei, vežėjai ir kelionių operatoriai perduoda, o kompetentingos institucijos tvarko PNR duomenis, gautus *iš visų ES vidaus skrydžių* ir vežimo kitomis transporto priemonėmis Sąjungoje (iš arba į tą teisės aktą priėmusią valstybę narę arba vežant tranzitu per ją), siekiant kovoti su teroristiniais nusikaltimais ir sunkiais nusikaltimais. Tokiu atveju pagal Direktyvą 2016/681 nustatyta sistema turi būti taikoma tik tam tikrų skrydžių ir (arba) vežimo tam tikromis transporto priemonėmis (susijusių su, be kita ko, tam tikrais maršrutais, kelionių schemomis, oro uostais, traukinių stotimis ar jūrų uostais, dėl kurių yra duomenų, galinčių pateisinti tokį taikymą) PNR duomenų perdavimui ir tvarkymui. Atitinkama *valstybė narė turi atrinkti ES vidaus skrydžius* ir (arba) kitomis transporto priemonėmis Sąjungoje vykdomą vežimą, *dėl kurių tokia informacija egzistuoja, ir reguliariai peržiūrėti minėtą taikymą, atsižvelgiant į jų atranką pateisinusią sąlygų pokyčius, kad užtikrintų, kad šios sistemos taikymas šiems skrydžiams ir (arba) transportui niekada neviršytų to, kas griežtai būtina“;*

3) **dėl nacionalinių institucijų funkcijų atskyrimo;** pagal ESTT Sprendimo rezoliucinės dalies 4 punktą „Direktyvos 2016/681 12 straipsnio 3 dalies b punktas turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį *draudžiami nacionalinės teisės aktai*, pagal kuriuos *institucija, įsteigta kaip informacijos apie keleivius skyrius, taip pat yra kompetentinga nacionalinė institucija, įgaliota patvirtinti PNR*

duomenų atskleidimą, praėjus šešių mėnesių laikotarpiui po šių duomenų perdavimo informacijos apie keleivius skyriui“.

2) *būtinybė patikslinti nuostatas, susijusias su asmens duomenų tvarkymu*, – Lietuvos Respublikos transporto veiklos pagrindų įstatyme (toliau – TVPI) nustatant asmens duomenų tvarkymo teisinį pagrindą – 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – BDAR reglamentas).

1.2. Įstatymo projekto tikslai:

- 1) įgyvendinti ESTT Sprendimą ir jo nuostatas perkelti į nacionalinę teisę;
- 2) patikslinti nuostatas, susijusias su asmens duomenų tvarkymu.

1.3. Įstatymo projekto uždaviniai:

- 1) sutrumpinti PNR duomenų saugojimo terminą;
- 2) sumažinti tvarkomų PNR duomenų apimtį, t. y. tvarkyti PNR duomenis, gautus ne iš *visų* Europos Sąjungos *vidaus skrydžių* krypčių, bet tik iš tų Europos Sąjungos *vidaus skrydžių* krypčių, kuriose atlikus rizikos vertinimą identifikuotas terorizmo ir (ar) sunkaus nusikalstamumo pavojus (grėsmė);
- 3) patikslinti asmens duomenų tvarkymo teisinius pagrindus (numatant BDAR reglamentą ir kitus teisės aktus).

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projektą parengė Lietuvos kriminalinės policijos biuro Tarptautinių ryšių valdyba (tel. +370 5 271 9988, el. p. ana.svetikiene@policija.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Pagal galiojančio TVPI 19¹ straipsnio nuostatas:

- 1) visi PNR duomenys saugomi 5 metus;
- 2) tvarkomi PNR duomenys, gauti *iš visų Europos Sąjungos vidaus skrydžių* krypčių (nepriklausomai nuo terorizmo ar sunkaus nusikalstamumo pavojaus (grėsmės) buvimo / nebuvimo);
- 3) asmens duomenys tvarkomi ir asmens duomenų subjektai savo teises įgyvendina Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nustatyta tvarka (t. y. BDAR reglamentas nenumatytas kaip asmens duomenų tvarkymo teisinis pagrindas).

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

4.1. Sutrumpinamas PNR duomenų saugojimo terminas:

Terorizmas ir organizuotas nusikalstamumas kelia vieną didžiausių grėsmių saugumui, stabilumui, demokratijai ir pagrindinėms žmogaus teisėms – vertybėms, kuriomis grindžiama Europos Sąjunga. Pastaraisiais metais Europos Sąjungoje ir pasaulyje stebimas organizuoto nusikalstamumo ir terorizmo geografinis išplitimas. Nusikaltėliai išnaudoja visus globalizacijos teikiamus privalumus ir vis dažniau naudojami galimybėmis laisvai keliauti ir keistis informacija. Tą patvirtina ir Europos policijos biuras (Europol) grėsmių vertinimo ataskaitose (SOCTA, IOCTA, TESAT), pabrėždamas, kad daugelis organizuoto nusikalstamumo grėsmių yra tarptautinio pobūdžio

ir kad sunkiausi organizuoti nusikaltimai yra susiję su tarptautinėmis kelionėmis. Vidaus sienų panaikinimas Šengeno erdvėje suteikė galimybes laisvam asmenų judėjimui ir tuo, be jokios abejonės, naudojasi įvairaus pobūdžio nusikalstamas veikas darantys asmenys. Todėl tarptautinis bendradarbiavimas yra labai svarbus siekiant efektyviai kovoti su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu bei šias veikas užkardyti ir tirti, taip pat užtikrinti asmenų saugumą, jų laisves.

Keleivių duomenų (t. y. PNR duomenų, angl. *Passenger Name Record*) tvarkymas ir analizė teisėsaugos tikslais yra veiksminga priemonė, prisidedanti prie teroristinių nusikaltimų ir su teroristine veikla susijusių nusikaltimų (toliau – teroristiniai nusikaltimai), sunkių, labai sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo, tyrimo bei patraukimo už juos baudžiamojon atsakomybėn. Pavyzdžiui, vien Lietuvos policijos generalinio komisaro įgaliotame padalinyje (toliau – Informacijos apie keleivius padalinys (IKP) nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d. iš nacionalinių ir užsienio valstybių kompetentingų institucijų gauti 879 prašymai pateikti istorinius Keleivių duomenų įrašų sistemoje (toliau – informacinė sistema) saugomus PNR duomenis. Išanalizavus gautus prašymus, nustatyta, kad tiriant sunkius, labai sunkius ir teroristinius nusikaltimus aktualiausi yra istoriniai PNR duomenys apie skrydžius, vykdytus iki 36 mėnesių (3 metų) praeityje. Tokį aktualumą lemia atliekamų sunkių, labai sunkių nusikaltimų ikiteisminio tyrimo trukmė. Pavyzdžiui, Lietuvos kriminalinės policijos biure, tiriančiame tik sunkius ir labai sunkius nusikaltimus, vidutinė tokių ikiteisminių tyrimų trukmė 2022 m. buvo 1 195 dienos (3,3 m.), o 2023 m. – 895 dienos (2,5 m.). Atsižvelgiant į nurodytą ikiteisminių tyrimų trukmę, įstatymo projekte taip pat siūloma PNR duomenų saugojimo trukmę susieti su ikiteisminių tyrimų vidutine trukme (3 metai). Šiuo aspektu paminėtini ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių PNR duomenų saugojimo sprendimai – pavyzdžiui, Nyderlandų Karalystė, vadovaudamasi atlikta nacionaline vykdomų tyrimų analize, įtvirtino 3 metų PNR duomenų saugojimo laikotarpį. Vengrijos Respublika ir Italijos Respublika taip pat planuoja nustatyti 3 metų PNR duomenų saugojimo laikotarpį. Čekijos Respublika planuoja nustatyti 3 metų PNR duomenų saugojimo laikotarpį ir nustatyti galimybę, esant identifikuotoms papildomoms rizikoms, šiuos duomenis saugoti 5 metus. Latvijos Respublika renkasi 2 metų PNR duomenų saugojimo laikotarpį ir 5 metų laikotarpį esant identifikuotoms papildomoms rizikoms (įstatymo projektas šiuo metu derinamas).

Tuo atveju, kai Lietuvos policijos generalinio komisaro 2024 m. liepos 11 d. įsakymo Nr. 5-V-733 „Dėl Europos Sąjungos vidaus skrydžių rizikos vertinimo ir atrankos metodologijos patvirtinimo ir atsakingų padalinių paskyrimo“ nustatyta tvarka vykdomos Europos Sąjungos vidaus skrydžių kryptių duomenų atrankos metu būtų nustatomi *reikšmingi su teroristiniais nusikaltimais ar sunkiais ir labai sunkiais nusikaltimais susijusių sutapimų su stebimais asmenimis ar objektais, rizikos profiliais skaičiai ar kitos rizikos, kurios būtų laikomos vežimo iš didelės nusikalstamumo rizikos zonos kriterijais*, galėtų būti priimtas sprendimas duomenis saugoti 5 metus.

Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, keičiamo TVPI 19¹ straipsnio 6 dalyje siūloma nustatyti, kad:

- PNR duomenų saugojimo bendras terminas yra **3 metai** nuo jų įrašymo į informacinę sistemą;
- įgaliotam padaliniui Lietuvos policijos generalinio komisaro nustatyta tvarka atlikus papildomą įvertinimą ir nustačius, kad šie duomenys yra didelės nusikalstamumo rizikos Europos Sąjungos išorės ir (ar) Europos Sąjungos vidaus skrydžių kryptių duomenys, šis duomenys bus saugomi **5 metus** nuo šių duomenų įrašymo į informacinę sistemą;
- duomenys, kurių saugojimo terminas (3 arba 5 metai) pasibaigia, nedelsiant ištrinami.

4.2. Sumažinama tvarkomų PNR duomenų apimtis:

Įgyvendinant ESTT Sprendimo reikalavimus, įstatymo projektu siūloma tvarkyti tik tų Europos Sąjungos vidaus skrydžių duomenis, kurie bus atrinkti atlikus rizikos vertinimą. Europos Sąjungos vidaus skrydžių kryptių duomenų atranka būtų vykdoma vadovaujantis Lietuvos policijos generalinio komisaro 2024 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. 5-V-733 „Dėl Europos Sąjungos vidaus skrydžių rizikos vertinimo ir atrankos metodologijos patvirtinimo ir atsakingų padalinių paskyrimo“. Šis įsakymas priimtas vadovaujantis Belgijos sukurta ir patvirtinta Europos Sąjungos vidaus skrydžių rizikos vertinimo ir atrankos metodika, kuri, gavus Europos Komisijos teigiamą įvertinimą, buvo pateikta visoms Europos Sąjungos valstybėms narėms kaip pavyzdys. Lietuvos policijos generalinio komisaro 2024 m. liepos 11 d. įsakymo Nr. 5-V-733 „Dėl Europos Sąjungos vidaus skrydžių rizikos vertinimo ir atrankos metodologijos patvirtinimo ir atsakingų padalinių paskyrimo“, pagrįsto skirtingų kriterijų analize (istorinė sutapimų analizė, nusikaltimų perkėlimo efekto vertinimas, ekspertų grupės apklausa), pagrindu bus vertinami, atrenkami ir toliau tvarkomi tik tų Europos Sąjungos vidaus skrydžių kryptių duomenys, kuriuos griežtai būtina tvarkyti, siekiant PNR direktyvoje numatytų tikslų.

Pagal keičiamo TVPI 19¹ straipsnio 6 dalyje siūlomą teisinį reguliavimą:

1) Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka įteisintoje įslaptintos informacijos ryšių ir informacinėje sistemoje bus tvarkomi:

– Europos Sąjungos išorės skrydžių kryptių duomenys, nurodyti TVPI 1 priede; ir

– įgalioto padalinio Lietuvos policijos generalinio komisaro nustatyta tvarka atrinktų Europos Sąjungos vidaus skrydžių kryptių duomenys, nurodyti TVPI 1 priede.

2) Europos Sąjungos vidaus skrydžių duomenys, kurie Lietuvos policijos generalinio komisaro nustatyta tvarka nebus atrinkti įgalioto padalinio, negalės būti tvarkomi Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka įteisintoje įslaptintos informacijos ryšių ir informacinėje sistemoje ir turės būti *nedelsiant ištrinti*; Pažymėtina, kad siekiant neatskleisti vežėjams kokius duomenis įgaliojimi padaliniai atrenka ir tvarko ir bendrai sutarus ES valstybėms narėms, pareiga vežėjams pateikti visus jų turimus duomenis įgaliojimi padaliniui kaip buvo taip ir išlieka. Todėl tie vežėjų duomenys, kurie techniškai bus pateikti į informacinę sistemą, tačiau negalės būti tvarkomi vadovaujantis nustatyta tvarka atrinktų skrydžių kryptių sąrašu, bus *nedelsiant ištrinami*.

3) siekiant teisinio aiškumo ir tinkamo TVPI nuostatų įgyvendinimo, nustatoma, kokie skrydžiai yra laikomi Europos Sąjungos išorės ir vidaus skrydžiais.

4.3. Tikslinamos nuostatos, reglamentuojančios asmens duomenų tvarkymą:

1) keičiamo TVPI 19¹ straipsnio 6 dalyje siūloma nenurodyti atskiros asmens duomenų rūšies, t. y. „ypatingų asmens duomenų“, nes tokių duomenų nenumato BDAR reglamentas (pažymėtina, kad BDAR reglamente reglamentuojamas „specialiųjų kategorijų asmens duomenų“ tvarkymas), be to, netikslinga vardinti atskirų rūšių asmens duomenų, kadangi toliau TVPI 19¹ straipsnio 6 dalyje vartojama nuostata „asmens duomenys“ savo turiniu yra tokia talpi, kad apima visų rūšių asmens duomenis;

2) keičiamo TVPI 19¹ straipsnio 7 dalyje siūloma suteikti įgaliojimus Lietuvos Respublikos Vyriausybei – nustatyti PNR duomenų teikimo *kitų Europos Sąjungos valstybių narių įgaliojimiems padaliniams, Europos policijos biurui (Europolui) ir trečiosioms šalims* tvarką, kadangi Bilietų užsakymo ir išvykimo kontrolės, keleivių skrydžio duomenų teikimo ir naudojimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. gruodžio 20 d. nutarimu Nr. 1123 „Dėl Bilietų

užsakymo ir išvykimo kontrolės, keleivių skrydžio duomenų teikimo ir naudojimo taisyklių patvirtinimo“, III ir IV skyriai reglamentuoja tokią tvarką, tad siūlomas pakeitimas nustatytų aiškų teisinį pagrindą minėtai tvarkai; keičiamo TVPI 19¹ straipsnio 7 dalyje taip pat patikslinamas asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančio specialaus įstatymo pavadinimas – vietoj Lietuvos Respublikos asmens duomenų, tvarkomų vykdamas policijos ir teisminių bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose, teisinės apsaugos įstatymo nurodomas Lietuvos Respublikos asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymas;

3) galiojančio TVPI 19¹ straipsnio 10 dalyje nurodytas Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 24 straipsnis neaktualus, nes nebereglamentuoja asmens duomenų subjektų informavimo apie jų asmens duomenų tvarkymą; šį aspektą reguliuoja BDAR reglamentas, todėl keičiamo TVPI 19¹ straipsnio 10 dalyje duodama nuoroda į BDAR reglamentą;

4) pažymėtina, kad duomenų subjekto teisių įgyvendinimą reglamentuoja BDAR reglamentas, taip pat duomenų valdytojų, į kuriuos keleiviai kreipiasi dėl duomenų subjekto teisių įgyvendinimo, nustatyta tvarka, o jei keleivis dėl duomenų subjekto teisių įgyvendinimo kreiptųsi į keičiamo TVPI 19¹ straipsnio 2 dalyje nurodytą įgaliotą padalinį arba keičiamo TVPI 2 priede nurodytas kompetentingas institucijas, tokiu atveju būtų taikomas ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymas; atsižvelgus į tai, keičiamo TVPI 19¹ straipsnio 11 dalyje vietoj Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nurodoma duomenų valdytojų, į kuriuos kreipiamasi dėl duomenų subjekto teisių įgyvendinimo, nustatyta tvarka, BDAR reglamentas ir Asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymas;

5) keičiamo TVPI 19¹ straipsnio 11 dalies – „*Asmenims, pažeidusiems duomenų tvarkymo nuostatas, taikoma įstatymų nustatyta atsakomybė*“ – atsisakoma kaip perteklinės ir nesukuriančios pridėtinės vertės, nes atsakomybę už neteisėtą asmens duomenų tvarkymą nustato specialieji įstatymai (Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas, Lietuvos Respublikos baudžiamasis kodeksas).

4.4. Atliekami techninio pobūdžio ir teisinės technikos reikalavimus atitinkantys pakeitimai:

1) keičiamo TVPI 19¹ straipsnio pavadinimas yra „Vežėjų, kurie verčiasi keleivių vežimu oro keliais, pareiga teikti informaciją“, tačiau jis neatitinka šio straipsnio turinio, kadangi šiame straipsnyje reglamentuojama pareiga teikti ne *informaciją*, bet *bilietų užsakymo ir išvykimo kontrolės, keleivių skrydžio duomenis*, be to, šiame straipsnyje reglamentuojami ir kiti klausimai, pvz., nurodytų duomenų tvarkymas; atsižvelgus į tai, keičiamo TVPI 19¹ straipsnio pavadinimą siūloma išdėstyti taip: „19¹ straipsnis. *Vežėjų, kurie verčiasi keleivių vežimu oro keliais, pareiga teikti bilietų užsakymo ir išvykimo kontrolės, keleivių skrydžio duomenis ir šių duomenų tvarkymas*“;

2) keičiamo TVPI 19¹ straipsnio 5 dalyje vietoj „valstybės ir žinybinių registrų ir informacinių sistemų“ sąvokos, kuri nėra apibrėžta Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme, siūloma vartoti šio įstatymo 2 straipsnio 12 apibrėžtą sąvoką „informacinė sistema“;

3) kadangi pagal Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo

rekomendacijų patvirtinimo“, 76 punktą teisės aktuose turi būti vengiama pateikti nekonkrečias nuorodas, pvz.: „teisės aktų nustatyta tvarka“, „kituose teisės aktuose“, „įstatymų nustatyta tvarka“ ir pan., keičiamo TVPI 19¹ straipsnio 6 dalyje siūloma patikslinti, kad PNR duomenys tvarkomi ne *teisės aktų nustatyta tvarka įsteigtoje informacinėje sistemoje*, bet Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka įteisintoje įslaptintos informacijos ryšių ir informacinėje sistemoje;

4) suvienodinamas šių sąvokų vartojimas: „kitos valstybės narės“ ir „kitos Europos Sąjungos valstybės narės“; „oro vežėjas“ ir „vežėjas, kuris verčiasi keleivių vežimu oro keliais“;

5) kadangi pagal keičiamo TVPI 19¹ straipsnio 3 dalies nuostatas PNR duomenys tvarkomi ne tik teroristinių nusikaltimų, bet ir „su teroristine veikla susijusių nusikaltimų“ prevencijos, nustatymo, tyrimo ir patraukimo už juos baudžiamojon atsakomybėn tikslais, siūloma ir kitose keičiamo TVPI 19¹ straipsnio dalyse greta teroristinių nusikaltimų nurodyti ir su teroristine veikla susijusius nusikaltimus, kurių turinys atskleistas Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 252¹ straipsnyje;

6) siekiant teisinio aiškumo, keičiamo TVPI 20 straipsnio 4 dalyje patikslinama, kuri policijos įstaiga atlieka atitinkamus veiksmus;

7) keičiamo TVPI 11 straipsnio 3 dalyje ir 3 priede nuorodos į Europos Sąjungos teisės aktus pateikiamos vadovaujantis Nuorodų į Europos Sąjungos teisės aktus teikimo teisės aktuose reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2020 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 1R-72 „Dėl Nuorodų į Europos Sąjungos teisės aktus teikimo teisės aktuose reikalavimų aprašo patvirtinimo“.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir, kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Priėmus keičiamą TVPI, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priėmus keičiamą TVPI, bus įgyvendintos ESTT Sprendimo nuostatos, kurios lems, kad PNR duomenys tiriant sunkius, labai sunkius ir teroristinius nusikaltimus Informacijos apie keleivius padalinyje (IKP) bus saugomi trumpiau ir mažesne apimtimi, o tai gali turėti nedidelį neigiamą poveikį tokių nusikaltimų prevencijai, nustatymui, tyrimui ir patraukimui už juos baudžiamojon atsakomybėn.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Priėmus keičiamą TVPI, ūkio subjektams administracinė našta nepakis, kadangi vežėjai, kurie verčiasi keleivių vežimu oro keliais, ir toliau privalės teikti tos pačios apimties PNR duomenis.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymo projekto nuostatos neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Siekiant keičiamą TVPI į inkorporuoti į teisinę sistemą, kitų įstatymų priimti, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios nereikės.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis nustatytų Valstybinės kalbos įstatymo ir Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų. Įstatymo projekte nenumatoma naujų sąvokų, kurias reikėtų įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projekto nuostatos atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų – kas ir kada juos turėtų priimti

Iki 2024 m. gruodžio 31 d:

1) Vyriausybė turės pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. gruodžio 20 d. nutarimą Nr. 1123 „Dėl Bilietų užsakymo ir išvykimo kontrolės, keleivių skrydžio duomenų teikimo ir naudojimo taisyklių patvirtinimo“. Šiuo pakeitimu įgyvendinant ESTT Sprendimo rezoliucinės dalies 4 punktą, bus paskirta *kompetentinga nacionalinė institucija, įgaliota patvirtinti PNR duomenų atskleidimą, praėjus šešių mėnesių laikotarpiui* po šių duomenų perdavimo Informacijos apie keleivius skyriui (IKP). Nurodytą PNR duomenų atskleidimo funkciją dabar atlieka Informacijos apie keleivius skyrius (IKP). Vyriausybės nutarimo projektą parengs Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija.

2) Lietuvos policijos generalinis komisaras:

– pakeis Lietuvos policijos generalinio komisaro 2020 m. liepos 2 d. įsakymą Nr. 5-V-567 „Dėl Keleivių duomenų įrašų sistemos nuostatų patvirtinimo“;

– nustatys keičiamo TVPI 19¹ straipsnio 6 dalyje nurodytą tvarką ir kriterijus;

– prireikus priims kitus įgyvendinamuosius teisės aktus.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Keičiamam TVPI įgyvendinti lėšų nereikės, lėšų sutaupyta nebus.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Rengiant įstatymo projektą, specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno *Eurovoc* terminus, temas bei sritis

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą: „keleivių duomenų teikimas“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Europos Komisija yra informavusi visas valstybes nares, kad paskutiniame 2024 m. ketvirtyje bus pradėtas vykdyti oficialus PNR direktyvos kartu su ESTT Sprendimu perkėlimo į nacionalinę teisę vertinimas. Atsižvelgus į tai ir įvertinus tai, kad Lietuvos policijos generalinio komisaro tvarka, nustatanti Europos Sąjungos vidaus skrydžių krypties duomenų atranką, jau yra patvirtinta, įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad keičiamas TVPI įsigalioja 2025 m. sausio 1 d.
